

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-udu-166.2026.05>

УДК 378.04:338.48

Дишко Олеся Леонідівна,
кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації
Волинського національного університету імені Лесі Українки,
<http://orcid.org/0000-0002-1310-6950>
email: dyshko.olesia@vnu.edu.ua

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ КРАЄЗНАВЧО-ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті актуалізовано проблему підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності в умовах посилення вимог до практичної спрямованості педагогічної освіти та модернізації сучасної школи. Наголошено, що зазначений напрям роботи є невід'ємним складником комплексного фізичного, національно-патріотичного та екологічного виховання молоді. Метою дослідження є визначення рівня сформованості готовності здобувачів освіти до здійснення зазначеного виду діяльності у системі послідовної педагогічної освіти на різних етапах їхнього професійного становлення. Дослідження проводилося серед студентів трьох освітніх рівнів (фаховий молодший бакалавр, бакалавр, магістр) із використанням комплексу емпіричних і взаємодоповнювальних методів: анкетування, фахового тестування, самооцінювання та рефлексивного опитування. Структуру готовності розглянуто як інтегративне багатокомпонентне утворення, що органічно включає мотиваційний, когнітивний, практичний (операційно-діяльнісний) і рефлексивний складники. Обробка результатів здійснювалася за допомогою методів описової статистики з визначенням відсоткового розподілу рівнів сформованості кожного компонента. Результати дослідження засвідчили, що найвищі показники за всіма компонентами притаманні студентам бакалаврату, що свідчить про глибокий і достатній рівень їхньої професійної підготовки до проведення заходів у польових умовах. У здобувачів фахового молодшого бакалавра переважають середні значення, що вказує на сформованість базових знань і вмінь, які ще потребують подальшого розвитку. Встановлено, що у магістрів за достатнього рівня мотиваційного та рефлексивного компонентів спостерігається парадоксальна недостатня сформованість суто практичних умінь. Це суттєво ускладнює їхню готовність до самостійної організації безпечної краєзнавчо-туристичної діяльності з учнями. Подібна тенденція частково пояснюється зміщенням акцентів у магістерських програмах на науково-дослідну й управлінську роботу за рахунок зменшення годин на туристичні практики. Зроблено висновок про гостру необхідність удосконалення професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури шляхом посилення її практико-орієнтованої складової, забезпечення логічної наступності між освітніми рівнями та створення реальних умов для формування досвіду самостійної діяльності через збільшення обсягів практик.

Ключові слова: готовність; майбутні вчителі фізичної культури; краєзнавчо-туристична діяльність; професійна підготовка; студенти; послідовна освіта.

Сучасний розвиток освіти в Україні супроводжується переосмисленням змісту та результатів професійної підготовки вчителя, зокрема вчителя фізичної культури, діяльність якого дедалі більше виходить за межі

традиційної урочної форми. У цих умовах від педагога вимагається здатність організувати різні види освітньої діяльності, зокрема позакласну та позашкільну роботу, спрямовану на всебічний розвиток особистості учня. У цьому контексті краєзнавчо-туристична діяльність постає як педагогічно обґрунтований засіб інтеграції фізичного виховання, пізнавальної активності та виховного впливу.

Краєзнавчо-туристична діяльність вирізняється багатофункціональним характером, поєднуючи освітні, оздоровчі та соціалізуючі можливості. Вона сприяє формуванню в учнів ціннісного ставлення до природного і соціального середовища, розвитку самостійності, відповідальності та здатності діяти в реальних життєвих ситуаціях. Її ефективна реалізація у шкільній практиці потребує від учителя не лише належної теоретичної підготовки, а й сформованих практичних умінь, здатності організувати діяльність в умовах змінюваного середовища та готовності до рефлексивного осмислення власної професійної діяльності [2].

Аналіз практики професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури дає підстави констатувати невідповідність між сучасними вимогами до організації краєзнавчо-туристичної діяльності та реальним рівнем підготовленості студентів. Найбільш виразно це проявляється у недостатній сформованості практичних умінь, передусім у здатності самостійно планувати, організувати та реалізувати відповідні заходи в освітньому середовищі [9]. Така ситуація актуалізує необхідність посилення практико-орієнтованої складової професійної підготовки та її узгодження з умовами майбутньої педагогічної діяльності.

За таких умов особливої актуальності набуває цілеспрямоване дослідження рівня сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності у системі послідовної педагогічної освіти. Це передбачає не лише визначення наявного рівня підготовленості, а й виявлення проблемних аспектів, що потребують подальшого наукового осмислення та методичного вдосконалення, що й зумовило вибір теми дослідження.

Проблема формування готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності перебуває у полі активної уваги вітчизняних науковців і висвітлюється в теоретичному, методичному та прикладному аспектах. У посібнику Н. Пангелової та Б. Пангелова обґрунтовано теоретико-методологічні засади організації туристсько-краєзнавчої діяльності у закладах вищої освіти. Автори систематизують нормативно-правове забезпечення розвитку туризму в Україні, аналізують стан наукових напрацювань із цієї проблематики, а також звертаються до історичних передумов становлення педагогічних підходів у сфері туризму і краєзнавства. Важливим є узагальнення досвіду організації відповідної діяльності у вітчизняних закладах освіти та визначення методичних орієнтирів підготовки майбутніх учителів до її впровадження у шкільній практиці [6].

Суттєвий внесок у дослідження проблеми підготовки майбутніх учителів

фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності, а також у розробленні її структури та змісту, зроблено Л. Дудоровою [4]. Краєзнавчо-туристична діяльність розглядається авторкою як вагомий складник освітнього процесу, що поєднує виховний, оздоровчий і соціалізуючий потенціал. Особливу увагу приділено необхідності поєднання теоретичної підготовки з практичним оволодінням туристичними вміннями, зокрема організацією походів, орієнтуванням на місцевості та забезпеченням безпеки [4].

У сучасних дослідженнях І. Синіговця, Л. Синіговець та В. Філіпова простежується прагнення до осмислення структури готовності майбутніх фахівців до туристсько-краєзнавчої діяльності. Зазначена готовність розглядається як багатокomпонентне утворення, що охоплює мотиваційний, когнітивний, діяльнісний і рефлексивний складники, взаємодія яких забезпечує цілісність професійної підготовки [8].

У науковій праці О. Браславської, краєзнавчо-туристична діяльність трактується як інтегративна форма освітньої взаємодії, що поєднує пізнавальний і практичний досвід та сприяє всебічному розвитку особистості [1]. Подальшого розвитку означена проблематика набула у напрацюваннях Н. Рубан, де розкрито окремі аспекти організації краєзнавчо-туристичної діяльності в освітньо-виховному процесі закладів вищої освіти [7]; Я. Логвінової, яка обґрунтовує доцільність використання інтерактивних форм, зокрема квестів, у процесі організації краєзнавчо-туристичної роботи зі студентами [5]; О. Тімець, у дослідженнях якої акцентується увага на особливостях організації позааудиторної краєзнавчо-туристичної діяльності студентів [11]; О. Тавшунського та О. Бакуменко, які розглядають екотуризм як сучасну форму краєзнавчо-туристичної діяльності, що поєднує пізнавальні, виховні та оздоровчі можливості й орієнтована на формування екологічного світогляду через раціональну взаємодію з природним середовищем [10].

Разом з тим аналіз наукових джерел свідчить, що, незважаючи на наявність ґрунтовних теоретичних напрацювань, питання комплексного визначення рівня сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності, з урахуванням усіх її структурних компонентів та особливостей підготовки на різних освітніх рівнях (фаховий молодший бакалавр – бакалавр – магістр), залишається недостатньо розкритим і потребує подальшого дослідження.

Мета статті – дослідити рівень сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності у системі послідовної педагогічної освіти.

Дослідження було спрямоване на визначення рівня сформованості готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності. В експерименті взяли участь здобувачі освіти старших курсів спеціальності «Середня освіта (Фізична культура)»: 27 студентів 4 курсу фахового молодшого бакалаврату, 46 студентів 4 курсу бакалаврату та 18 магістрів. Дослідження проводилося на базі Луцького фахового педагогічного коледжу та Волинського національного університету імені Лесі

Українки. Збір емпіричних даних здійснювався за допомогою електронних форм (Google Forms), що дало змогу студентам заповнювати анкети індивідуально, щоб забезпечити об'єктивність відповідей. Для визначення рівня сформованості компонентів готовності було використано комплекс методів: анкетування (8 запитань) – для виявлення мотиваційного компонента, що дозволило оцінити зацікавленість студентів, їх ставлення до краєзнавчо-туристичної діяльності та готовність до її реалізації; тестування (20 завдань різного типу) – для перевірки теоретичних знань щодо змісту, організації та безпеки цієї діяльності, з визначенням рівнів за відсотком правильних відповідей (високий – 80-100 %, середній – 50-79 %, низький – менше 50 %); самооцінювання практичних умінь (8 позицій) – для оцінки здатності студентів планувати й організовувати відповідну діяльність; а також рефлексивна анкета (5 запитань), що дала змогу з'ясувати рівень сформованості вмінь аналізувати власну діяльність і визначити напрями її вдосконалення. Отримані результати були впорядковані, узагальнені та проаналізовані з використанням методів описової статистики. Зокрема, визначено відсотковий розподіл студентів за рівнями сформованості кожного компонента (високий, середній, низький), що дало можливість здійснити порівняльний аналіз між групами та окреслити загальні тенденції у підготовці майбутніх учителів фізичної культури.

Систему послідовної освіти майбутніх учителів фізичної культури доцільно розглядати як цілісно організований поетапний освітній процес, що охоплює підготовку здобувачів на рівнях фахового молодшого бакалавра, бакалавра та магістра і забезпечує наступність, узгодженість та інтеграцію змісту професійної підготовки [3]. Саме в межах такої освітньої системи відбувається поступове формування професійно значущих якостей майбутнього фахівця, зокрема його готовності до організації краєзнавчо-туристичної діяльності.

У цьому контексті готовність майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності у системі послідовної педагогічної освіти ми розуміємо як інтегративну якість особистості, що формується у процесі професійної підготовки і виявляється у здатності студента усвідомлено планувати, організовувати та здійснювати краєзнавчо-туристичну діяльність з урахуванням освітніх, виховних і безпекових вимог. Структуру досліджуваної готовності доцільно розглядати як багатокомпонентну систему, що включає чотири взаємопов'язані складники: мотиваційний компонент відображає позитивне ставлення до краєзнавчо-туристичної діяльності, інтерес до її реалізації та усвідомлення її значущості у професійній діяльності вчителя фізичної культури; когнітивний компонент характеризує рівень теоретичної підготовленості, зокрема знання змісту, організаційних особливостей та вимог безпеки цієї діяльності; практичний компонент визначає сформованість умінь планувати, організовувати та проводити краєзнавчо-туристичні заходи з урахуванням вікових особливостей учнів і умов освітнього середовища; рефлексивний компонент пов'язаний зі здатністю до аналізу власної діяльності, оцінювання її результатів і визначення

напрямів подальшого професійного вдосконалення. Таким чином, виокремлення зазначених компонентів дозволяє більш цілісно підійти до оцінювання готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності.

З метою з'ясування рівня сформованості кожного з визначених компонентів нами було проведено дослідження, результати якого дали змогу охарактеризувати підготовленість студентів та виявити певні відмінності залежно від їхнього освітнього рівня.

Аналіз отриманих даних за мотиваційним компонентом показав, що найвищі показники виявлено у студентів-бакалаврів. У цій групі високий рівень зафіксовано у 60,87 % респондентів, а разом із середнім рівнем у 91,30 %, що свідчить про сформоване позитивне ставлення до краєзнавчо-туристичної діяльності та розуміння її ролі у майбутній професійній діяльності. У здобувачів освіти фахового молодшого бакалавру також спостерігається переважання позитивних оцінок: сукупна частка високого та середнього рівнів становить 88,89 %. Це дає підстави говорити про наявність інтересу до цього виду діяльності та загалом позитивне сприйняття її як складової професійної підготовки. Дещо нижчі показники виявлено у магістрів: високий рівень мотивації становить 44,44 %, середній – 38,89 %, а низький – 16,67 %. Такий розподіл, очевидно, пов'язаний із різним освітнім досвідом студентів, зокрема тим, що частина з них здобувала попередню освіту за іншими спеціальностями і не мала системної підготовки у сфері фізичної культури (табл. 1).

Аналіз когнітивного компонента засвідчив, що найбільш підготовленими у теоретичному плані є бакалаври. У цій групі високий рівень знань мають 56,52 % респондентів, а разом із середнім – 89,13 %. Це свідчить про достатньо сформовану систему знань щодо організації краєзнавчо-туристичної діяльності. У фахових молодших бакалаврів сумарний показник високого і середнього рівнів становить 85,18 %. Хоча це також досить високий результат, проте знання цієї групи частіше мають фрагментарний характер і потребують подальшого узагальнення. Інша ситуація спостерігається серед магістрів: лише 33,33 % із них продемонстрували високий рівень, тоді як 44,44 % – середній і 22,22 % – низький (табл. 1).

Таблиця 1

**Рівні сформованості компонентів готовності
майбутніх учителів фізичної культури до організації
краєзнавчо-туристичної діяльності, %**

Рівень	ФМБ (n=27)	Бакалаври (n=46)	Магістри (n=18)
Мотиваційний компонент			
Високий	55,56	60,87	44,44
Середній	33,33	30,43	38,89
Низький	11,11	8,70	16,67
Когнітивний компонент			
Високий	44,44	56,52	33,33

Рівень	ФМБ (n=27)	Бакалаври (n=46)	Магістри (n=18)
Середній	40,74	32,61	44,44
Низький	14,82	10,87	22,22
Практичний компонент			
Високий	37,04	47,83	27,78
Середній	44,44	45,65	50,00
Низький	18,52	6,52	22,22
Рефлексивний компонент			
Високий	40,74	52,17	50,00
Середній	40,74	34,78	38,89
Низький	18,52	13,04	11,11

Щодо практичного компонента, то його сформованість виявилася меншою порівняно з мотиваційним і когнітивним. Найкращі результати знову продемонстрували бакалаври: високий рівень мають 47,83 %, а разом із середнім – 93,48 %. Це свідчить про достатній рівень володіння практичними вміннями, хоча не всі студенти впевнені у їх самостійному застосуванні. У фахових молодших бакалаврів сумарний показник високого та середнього рівнів становить 81,48 %. Це вказує на наявність базових практичних навичок, проте значна частина студентів потребує подальшого їх відпрацювання. Результати зафіксовано у магістрів: високий рівень становить 27,78 %, і 50,0 % студентів демонструє середній рівень (табл. 1). Це свідчить про недостатню сформованість практичного досвіду організації краєзнавчо-туристичної діяльності, що, ймовірно, зумовлено різним рівнем попередньої підготовки та обмеженими можливостями систематичного залучення до практичної діяльності.

Окремого аналізу потребує рефлексивний компонент. У бакалаврів високий рівень становить 52,17 %, а разом із середнім – 86,95 %, що вказує на сформовану здатність до самоаналізу та оцінювання власної діяльності. У фахових молодших бакалаврів високий і середній рівні представлені по 40,74 %. Це свідчить про наявність певних рефлексивних умінь, однак вони ще не набули достатньої стійкості. У магістрів високий рівень становить 50,0 %, тоді як частка середнього сягає 38,89 % (табл. 1). Це вказує на загалом сформовану здатність до рефлексії, однак її прояв є нерівномірним, що може бути зумовлено недостатнім досвідом усвідомленого аналізу власної професійної діяльності.

Таким чином, отримані результати дають підстави стверджувати, що підготовка майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності потребує цілеспрямованого вдосконалення з урахуванням виявлених особливостей сформованості її компонентів на різних освітніх рівнях.

Висновки. Проведене дослідження дало змогу встановити, що готовність майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності є складним інтегративним утворенням, сформованість якого визначається взаємодією мотиваційного, когнітивного, практичного та

рефлексивного компонентів. Аналіз отриманих результатів засвідчив, що найвищі та найбільш узгоджені показники за всіма компонентами характерні для бакалаврів, що свідчить про достатній рівень сформованості їхньої професійної підготовки. У здобувачів фахового молодшого бакалавру переважають середні показники, що вказує на наявність базових знань і вмінь, які потребують подальшого розвитку та систематизації. Готовність магістрів має більш варіативний характер: за достатнього рівня мотиваційного та рефлексивного компонентів спостерігається недостатня сформованість практичних умінь, що ускладнює їхню здатність до самостійної організації краєзнавчо-туристичної діяльності.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні та експериментальній перевірці педагогічних умов, спрямованих на посилення практико-орієнтованої складової підготовки майбутніх учителів фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності у системі послідовної педагогічної освіти.

Використана література:

1. Браславська О. Формування громадянської ідентичності здобувачів засобами краєзнавчо-туристичної діяльності в закладах освіти. *Вісник Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Серія: «Педагогічні науки»*. 2025. № 4. С. 229-235. DOI : <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-4-229-235>
2. Дишко О. Л. Підготовка майбутніх фахівців фізичної культури до використання засобів туризму в оздоровчо-рекреаційній діяльності. *Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих учених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*. Дрогобич, 2023. № 68. С. 245-250. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4863/68-1-38>
3. Дишко О. Л., Белікова Н. О. Стан реалізації послідовної освіти майбутніх вчителів фізичної культури у сучасних освітніх реаліях. *Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві*. 2025. № 2(70). С. 33-38. DOI : <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2025-02-33-38>
4. Дудорова Л. Ю. Структура та зміст підготовки майбутнього вчителя фізичної культури до організації краєзнавчо-туристичної діяльності учнів. *Вісник Чернігівського національного педагогічного університету*. 2011. Вип. 91. Том I. С. 144-146.
5. Логвінова Я. О. Використання квестів для організації краєзнавчо-туристичної роботи зі студентами. *Новачії, практики та перспективи розвитку фізичної культури і спорту : матеріали V Всеукр. наук.-практ. семінару (15-16 квітня 2022 р.)*. Кропивницький, 2022. С. 95-98.
6. Пангелова Н. Є., Пангелов Б. П. Теоретико-методичні засади туристсько-краєзнавчої роботи у вищих навчальних закладах : навчально-методичний посібник. Переяслав-Хмельницький, 2015. 202 с. URL : <http://ephsheir.uhsp.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/37145.pdf>
7. Рубан Н. П. Аспекти краєзнавчо-туристичної діяльності в навчально-виховній роботі закладу вищої освіти. *Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16-18 березня 2023 р.)*. Харків, 2023. С. 948-950.
8. Синіговець І., Синіговець Л., Філіпов В. Структурні компоненти готовності майбутніх учителів фізичної культури до організації туристсько-краєзнавчої роботи в навчальних закладах. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка*. 2023. № 20(176). С. 145-154. DOI : <https://doi.org/10.58407/visnik.232022>
9. Соломчак Х. Підготовка майбутніх учителів до організації та проведення туристичної діяльності школярів у сучасному освітньому процесі. *Молодь і ринок*. 2023. № 5/213. С. 63-73. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282820>
10. Тавшунський О. М., Бакуменко О. О. Екотуризм як нова форма краєзнавчо-туристичної роботи. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського*. 2024. Том 35 (74), № 1. С. 222-226. DOI : <https://doi.org/10.32782/2663-5984.2024/1.32>

11. Тімець О. В Особливості проведення позааудиторної краєзнавчо-туристської діяльності студентів. URL : https://library.udpu.edu.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/4/visnuk_8.pdf

References:

1. Braslavs'ka O. (2025). Formuvannya hromadyans'koyi identychnosti здобувачів засобами краєзнавчо-туристичної діяльності в закладах освіти [Formation of civic identity of applicants by means of local history and tourism activities in educational institutions]. *Visnyk Cherkas'koho natsional'noho universytetu imeni Bohdana Khmel'nyts'koho. Seriya: «Pedahohichni nauky»*, 4. S. 229-235. DOI : <https://doi.org/10.31651/2524-2660-2025-4-229-235> [in Ukrainian].
2. Dyshko O. L. (2023). Pidhotovka maybutnikh fakhivtsiv fizychnoyi kul'tury do vykorystannya zasobiv turizmu v ozdorovcho-rekreatsiyniy diyal'nosti [Preparation of future physical culture specialists for the use of tourism facilities in health and recreational activities]. *Aktual'ni pytannya humanitarnykh nauk: mizhvuzivs'kyy zbirnyk naukovykh prats' molodykh uchenykh Drohobyts'koho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka*, 68.S. 245-250. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4863/68-1-38> [in Ukrainian].
3. Dyshko O. L., Byelikova N. O. (2025). Stan realizatsiyi poslidovnoyi osvity maybutnikh vchyteliv fizychnoyi kul'tury u suchasnykh osvitynykh realiyakh [The state of implementation of consistent education of future physical education teachers in modern educational realities]. *Fizychno vykhovannya, sport i kul'tura zdorov'ya u suchasnomu suspil'stvi*, 2(70). S. 33-38. DOI : <https://doi.org/10.29038/2220-7481-2025-02-33-38> [in Ukrainian].
4. Dudorova L. Yu. (2011). Struktura ta zmist pidhotovky maybutnoho vchytelya fizychnoyi kul'tury do orhanizatsiyi kraєзнавчо-туристичної діяльності учнів [The structure and content of training a future physical education teacher to organize local history and tourism activities of students]. *Visnyk Chernihivs'koho natsional'noho pedahohichnoho universytetu*, 91(I). S. 144-146 [in Ukrainian].
5. Lohvinova YA. O. (2022). Vykorystannya kvestiv dlya orhanizatsiyi kraєзнавчо-туристичної роботи зі студентами [Using quests to organize local history and tourism work with students]. *Novatsiyi, praktyky ta perspektyvy rozvytku fizychnoyi kul'tury i sportu : materialy V Vseukr. nauk.-prakt. seminaru (15-16 kvitnya 2022 r.)*. S. 95-98 [in Ukrainian].
6. Panhelova N. Ye., Panhelov B. P. (2015). Teoretyko-metodychni zasady turyst-s'ko-kraєзнавчої роботи u vyshchyykh navchal'nykh zakladakh [Theoretical and methodological principles of tourist and local history work in higher educational institutions] : navchal'no-metodychnyy posibnyk. 202 s. URL : <http://ephshair.uhsp.edu.ua/bitstream/handle/8989898989/37145.pdf> [in Ukrainian].
7. Ruban N. P. (2023). Aspekty kraєзнавчо-туристичної діяльності в навchal'no-vykhovniy roboti zakladu vyshchoyi osvity [Aspects of local history and tourism activities in the educational work of a higher education institution]. *Psykhologo-pedahohichni problemy vyshchoyi i seredn'oyi osvity v umovakh suchasnykh vyklykiv: teoriya i praktyka : materialy VII Mizhnarodnoyi nauково-praktychnoyi konferentsiyi (Kharkiv, 16-18 bereznya 2023 r.)*. S. 948-950 [in Ukrainian].
8. Synihovets' I., Synihovets' L., Filipov V. (2023). Strukturni komponenty hotovnosti maybutnikh uchyteliv fizychnoyi kul'tury do orhanizatsiyi turyst-s'ko-kraєзнавчої роботи v navchal'nykh zakladakh [Structural components of the readiness of future physical education teachers to organize tourist and local history work in educational institutions]. *Visnyk Natsional'noho universytetu «Chernihivs'kyy kolehium" imeni T. H. Shevchenka*, 20(176). S. 145-154. DOI : <https://doi.org/10.58407/visnik.232022> [in Ukrainian].
9. Solomchak Kh. (2023). Pidhotovka maybutnikh uchyteliv do orhanizatsiyi ta provedennya turistychnoyi diyal'nosti shkol'nyariv u suchasnomu osvitynomu protsesi [Preparation of future teachers to organize and conduct tourist activities of schoolchildren in the modern educational process]. *Molod' i rynek*, 5/213.S. 63-73. DOI : <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.282820> [in Ukrainian].
10. Tavshuns'kyy O. M., Bakumenko O. O. (2024). Ekoturizm yak nova forma kraєзнавчо-туристичної роботи [Ecotourism as a new form of local history and tourism work]. *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernads'koho*, 35 (74), 1. S. 222-226. DOI : <https://doi.org/10.32782/2663-5984.2024/1.32> [in Ukrainian].
11. Timets' O. V. Osoblyvosti provedennya pozaaudytornoyi kraєзнавчо-турист-s'koyi diyal'nosti studentiv [Peculiarities of conducting extracurricular local history and tourism activities of students]. URL : https://library.udpu.edu.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/4/visnuk_8.pdf [in Ukrainian].

O. Dyshko. Readiness of Future Physical Education Teachers to Organize Local History and Tourism Activities.

The article highlights the issue of preparing future physical education teachers to organize local history and tourism activities amid increasing demands for the practical orientation of pedagogical education and the modernization of contemporary schools. It is emphasized that this area of work is an integral part of the comprehensive physical, national-patriotic, and ecological upbringing of the youth. The study aims to determine the students' level of readiness to carry out this type of activity within the system of continuous pedagogical education at various stages of their professional development.

The research was conducted among students across three educational levels (Professional Junior Bachelor, Bachelor, and Master) using a set of empirical and complementary methods: questionnaires, professional testing, self-assessment, and reflective surveys. The readiness structure is considered an integrative, multicomponent formation that organically includes motivational, cognitive, practical (operational-activity), and reflective components. The results were processed using descriptive statistics to determine the percentage distribution of the formation levels for each component.

The findings revealed that the highest indicators across all components belong to bachelor's degree students, indicating a deep and sufficient level of professional training for conducting activities in field conditions. Meanwhile, Professional Junior Bachelor candidates predominantly demonstrated average values, pointing to the acquisition of basic knowledge and skills that require further development.

Notably, it was established that master's students, despite possessing adequate motivational and reflective components, exhibit a paradoxical lack of purely practical skills. This significantly hampers their readiness to independently organize safe local history and tourism activities with pupils. Such a trend is partially explained by the shifting focus of master's programs toward research and managerial work at the expense of hours dedicated to practical tourism training.

The study concludes that there is an urgent need to improve the professional training of future physical education teachers by strengthening its practice-oriented component, ensuring logical continuity between educational levels, and creating tangible conditions for gaining independent experience through increased practical training hours.

Keywords: *readiness; future physical education teachers; local history and tourism activities; professional training; students; continuous education.*

Дата першого надходження рукопису до видання: 25.01.2026

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 28.02.2026

Дата публікації: 19.03.2026